

عنوان مقاله:

بررسی مضامین دفاع مقدس در شعر معاصر

محل انتشار:

هفتمین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

مینو چشم پاک - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دبیر ادبیات دبیرستان نمونه دولتی بوستان امامت خرمشهر

خلاصه مقاله:

مبارزه با ستم و بیداد و گرایش به عدالت و دادخواهی از خصایص ذاتی و فطری انسان هاست. ادبیات پایداری جنبه ای از آثار ادبی است که تداعی کننده ایستادگی و پا فشاری بر حق در برابر ظلم و ستم و شوق ایستادگی و پایداری در «راههدف» در تمامی ادوار و اعصار می باشد و آرمان گرایی و حقیقت جویی. روح اصلی این ادبیات است. از تحولاتی که تأثیری شگرف بر ادبیات معاصر ایران گذاشت ادبیات منظوم جنگ و دفاع مقدس بود. شعر جنگ به لحاظ زمانی، حدفاصل بین شروع تجاوز عراق-۱۳۵۹- تا روز پذیرش قطعنامه ۵۹۸-۱۳۶۷- را در بر می گیرد و از جهت درونمایه، تشویق و تکریم دوست و تحقیر و تهدید دشمن، همچنین تقویت روحیه ای سلحشوری « ملی و دینی برای حفظ وطن و انقلاب است. دفاع مقدس هشت ساله ی ملت ایران در برابر مهاجمان بیانگر قداست مبارزه لاله های به معشوق پیوسته است و اشک بر این لاله ها گواه حضور آنان در پیوند فکری، عاطفی و وجودی ما با آنهاست. این دوران از جمله پربارترین و ارزشمندترین دوره های تاریخ ایران محسوب می شود. شاعران و نویسندگان نیز به عنوان نمونه فرهیخته جامعه بشری هیچ گاه از این قاعده مستثنی نبوده اند و برخی از آنان کوشیده اند در اشعار و نوشته های خویش، مردم را به پایداری و مقاومت در برابر بی عدالتی و ظلم فراخوانند. آنان با قلم و بیان تیز و برنده خویش و با سرودن اشعار در زمینه مقاومت و پایداری، به اقتضای زمان خود دست به آفرینش آثاری اب و جاودان می زنند که این آثار، جاودانگی شان را مرهون فطرت پاک و غریز، عدالت جوی آفریننده اثر هستند. شعر پایداری با دمیده شدن روح عناد با مظاهر زشتی درکالبد کلمات جان می گیرد. و به عبارتی شعر و ادب مقاومت و پایداری تجلی ستیز با بدی و بیداد با سلاح کلمه است. از جمله شاعرانی که شعر دفاع مقدس را در آثارشان به نمایش گذاشته اند ابوالقاسم لاهوتی، سلمان هراتی، عباس براتی-پور، حسن ابراهیمی، مصطفی محدثی خراسانی است. در این پژوهش که با روش توصیفی و تحلیلی و بر مبنای مطالعات کتابخانه ای صورت گرفته است به بررسی اینگونه ادبی در اشعار پنج شاعر معاصر پرداخته شده است مؤلفه های مطرح شده در این مقاله عبارتند از پایداری و دعوت به استقامت / اغتنام فرصت برای ایستادگی و نبرد / تجلیل از مجاهدان / ذکر جنایت های دشمن و نقد حاکمان بیداد / اعدام سازش با دشمن / امید به رستگاری و آزادی / ولایت مداری / انتقاد از پریشانی و ناآگاهی مردم / وطن پرستی / جانبازی و شهادت طلبی است و نتایج حاکی از آن است که مضامین ادبیات پایداری و دفاع مقدس در شعر این شاعر، تجلی نسبتاً چشمگیری دارد.

کلمات کلیدی:

ادبیات پایداری، دفاع مقدس، شعر پایداری، شاعران معاصر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1979914>

